

Stofnun Vilhjálms Stefánsonar

14 407

Ársreikningur 2023

Efnisyfirlit

Bls.

Skýrsla og áritun forstöðumanns	2
Yfirlit um afkomu ársins	3
Efnahagsreikningur	4
Sjóðstreymisyfirlit	5
Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum	6
Skýringar	7

Stofnun Vilhjálms Stefánsonar

kt. 610498-2729

Borgum v/Norðurslóð, 600 Akureyri

Skýrsla og áritun forstöðumanns

Stofnun Vilhjálms Sefánssonar á Akureyri er íslensk norðurslóðastofnun sem starfar samkvæmt lögum nr. 81 frá 26. maí 1997. Stofnuninni er ætlað innlent og alþjóðlegt hlutverk viðvíkjandi rannsóknum, upplýsingamiðlun, ráðgjöf og samvinnu á sviði sjálfbærar þróunar og umhverfismála á norðurslóðum. Verkefni stofnunarinnar tengjast í áherslu á þverfaglega og fjölpjóðlega umfjöllun um fræðilegar og hagnýtar lausnir á viðfangsefnum sem sérstaklega tengjast norðurslóðum.

Starfsemin fellur undir málefnavið 17 og málauflokk 50 samkvæmt flokkun í fjárlögum.

Á árinu 2023 var ársveltan kr. 131,1 milljónir og afkoma kr. 11,2 milljónir. Samkvæmt efnahagsreikningi er hrein eign kr. -2,6 milljónir í árslok og eignir samtals kr. 74,6 milljónir.

Starfsemin á árinu 2023 byggir á heimildum í fjárlögum og fjáraukalögum fyrir árið 2023. Yfirlit um stöðu fjárveitinga og breytingar ársins er á bls. 6.

Það er álit mitt að ársreikningur 2023 gefi glöggja mynd af rekstri, eignum, skuldum og eiginfjárvöldu í samræmi við lög um opinber fjármál.

Forstöðumaður staðfestir hér með ársreikning Stofnunar Vilhjálms Stefánssonar fyrir árið 2023 með rafrænni undirritun sinni.

Níels Einarsson
Forstöðumaður

(undirritað rafrænt)

Yfirlit um afkomu ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Tekjur			
Tekjfærsla fíjárveitinga	2	67.400.000	59.900.000
Vörusala		5.000	0
Framlög og ýmsar tekjur	3	63.123.051	25.463.068
Tekjfærsla frestaðra tekna fyrri ára	2	569.051	572.359
Tekjur samtals		131.097.102	85.935.427
Gjöld			
Framlög og tilfærslur		0	410.765
Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður	4	75.871.912	70.580.903
Annar rekstrarkostnaður	5	43.427.851	33.045.497
Vaxtagjöld, verðbætur og gengistap		0	71.520
Afskriftir og niðurfærslur	6	569.051	572.359
Gjöld samtals		119.868.814	104.681.044
Afkoma ársins		11.228.288	(18.745.617)
Afkoma ársins skiptist þannig eftir fjárhheimildaliðum			
Rekstur	2	11.228.288	(38.334.852)
Rekstrartilfærslur		0	19.589.235
Fjármagnstilfærslur		0	0
11.228.288		(18.745.617)	

Skyrингar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti yfirlits um afkomu ársins.

Efnahagsreikningur 31. desember 2023

	Skýr	31.12.2023	31.12.2022
Eignir			
Handbært fé		312.428	1.318.502
Tengdir aðilar	7	72.110.290	104.759.574
Aðrar kröfur og fyrirframgreiddur kostnaður		0	1.510.513
Varanlegir rekstrarfjármunir	8	2.186.931	2.180.599
Eignir samtals		74.609.649	109.769.188
Skuldir			
Tengdir aðilar	7	519.817	0
Viðskiptaskuldir		607.093	91.612
Ýmsar skammtímaskuldir	9	73.616.228	121.070.302
Frestun tekjufærslu fjárfestingarheimilda	10	2.481.672	2.450.723
Skuldir samtals		77.224.810	123.612.637
Eignir samtals að frádegnum skuldum samtals		(2.615.161)	(13.843.449)
Eigið fé	11		
Hrein eign		(2.615.161)	(13.843.449)
Eigið fé samtals		(2.615.161)	(13.843.449)
Eigið fé og skuldir samtals		74.609.649	109.769.188
Aðrar upplýsingar	12		

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti efnahagsreiknings.

Sjóðstreymsyfirlit ársins 2023

	Skýr	2023	2022
Rekstrarhreyfingar			
Hreint veltufé frá rekstri:			
Afkoma ársins	11.228.288	(18.745.617)	
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjártreymi:			
Afskriftir	6	569.051	572.359
Tekjufærsla frestaðra tekna fyrri ára		(569.051)	(572.359)
		11.228.288	(18.745.617)
Lækkun (hækkun) rekstartengdra eigna:			
Viðskiptakröfur - aðrar skammtímakröfur	1.510.513	14.709.062	
Tengdir aðilar	33.193.718	(30.433.535)	
Hækkun (lækkun) rekstartengdra skulda:			
Skammtímaskuldir	(46.938.593)	34.873.048	
	(12.234.362)	19.148.575	
	(1.006.074)	402.958	
Handbært fé frá rekstri			
Fjárfestingarhreyfingar			
Kaupverð varanlegra rekstrarfjármuna	8	(575.383)	(229.876)
		(575.383)	(229.876)
Fjármögnumnarhreyfingar			
Tengdir aðilar		0	0
Fjárfestingarfamlag		575.383	229.876
		575.383	229.876
Hækkun (lækkun) á handbæru fé			
Handbært fé í byrjun árs		(1.006.074)	402.958
		1.318.502	915.544
		312.428	1.318.502
Handbært fé í árslok			

Skýringar í ársreikningi eru óaðskiljanlegur hluti sjóðstreymsyfirlits.

Yfirlit um fjárveitingar eftir fjárheimildaliðum

	Fjárveiting til rekstrar	Fjárveiting til fjárfestinga	Samtals
Fjárlög að frádregnum rekstrartekjum skv. fjárlögum 2023	64.000.000	600.000	64.600.000
Fjárveiting skv. fjárlögum og fjáraukalögum	64.000.000	600.000	64.600.000
Millifærslur og aðrar breytingar fjárheimilda			
Launabætur	3.400.000		3.400.000
Fjárveiting ársins	67.400.000	600.000	68.000.000
Staða fjárveitinga fyrrí ára í lok árs 2022, (umframráðstafað)	(33.432.684)	270.124	(13.573.325)
Breyting fjárveitinga skv. ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins ..	19.589.235	0	0
Fjárveiting til ráðstöfunar á árinu	53.556.551	870.124	54.426.675
Ráðstöfun ársins að frádregnum sértekjum	(56.171.712)	(575.383)	(56.747.095)
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	(2.615.161)	294.741	(2.320.420)
Breytingar vegna árslokastöðu 2022	0	0	0
Staða fjárveitinga í lok árs 2023	(2.615.161)	294.741	(2.320.420)

Skýringar

1. Yfirlit um helstu reikningsskilaðferðir

Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög um opinber fjármál og ákváðanir reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs auk þess að styðjast við ákvæði laga um ársreikninga eftir því sem við á. Hér er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaðferðum sem beitt er við gerð ársreikningsins. Reikningsskilin eru skv. kostnaðarverðsreglu og eru á rekstrargrunni að öðru leyti en sjóðstreymi sem er á greiðslugrunni.

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Aðferðir þessar eiga sér stoð í alþjóðlegum reikningsskilastöðlum, IPSAS, ákvörðunum reikningsskilaráðs A-hluta ríkissjóðs eða styðjast við ákvæði ársreikningalaga, en raunverulegt verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir getur við sölu eða innlausn reynst annað en niðurstaða samkvæmt matinu.

Innlausn tekna

Tekjur af afhendingu á vörum og þjónustu til þriðja aðila eru metnar á gangvirði móttakins endurgjalds.

Tekjur af sölu vöru eru færðar þegar verulegur hluti áhættu og ávinnings af eignarhaldi hefur færst til kaupanda.

Tekjur vegna veittrar þjónustu eru færðar línulega yfir þann tíma sem þjónustan er veitt, nema fyrir liggi atvik sem betur lýsir lokum viðskiptanna.

Fjárveitingar til rekstrar ársins eru færðar til tekna á árinu.

Fjárveitingar sem ætlaðar eru til fjárfestinga eru færðar til tekna þannig að þær mæti þeim kostnaði sem af fjárfestingunni hlýst í formi afskrifta, úreldingar eða sölutaps.

Gjöld

Gjöld eru færð á því tímabili þegar til þeirra er stofnað.

Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Liggi kostnaðarverð ekki fyrir er miðað við metið gangvirði sem kostnaðarverð. Ef eignar er aflað án endurgjalds eða gegn vægu endurgjaldi er eigin færð til tekna á gangverði, þegar gangvirði verður ákváðað með áreiðanlegum hætti, í yfirlit um afkomu.

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan notkunartíma einstakra hluta rekstrarfjármuna þannig að kostnaðarverði, eða matsvirði, að frádregnu niðurlagsverði sé dreift á notkunartíma eignarinnar. Afskriftaraðferð, notkunartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörsdegi og breytt ef við á.

Áætlaður notkunartími varanlegra rekstrarfjármuna er sem hér segir eftir flokkum:

Áhöld, tæki og búnaður	3-10 ár
Aðrar eignir	Óafskrifað

Þegar bókfært verð eigna er hærra en endurheimtanlegt verð þeirra, eru eignirnar færðar niður í endurheimtanlegt verð.

Söluverð og þar með talinn söluhagnaður eigna myndar heimild til endurnýjunar eigna og er meðhöndlað sem fjárfestingarheimild. Tap af sölu eigna er mismunur á söluverði og bókfærðu verði á söludegi og er hluti af afkomu ársins.

Kostnaður vegna viðhalds er gjaldfærður í yfirlit um afkomu þegar hann fellur til. Kostnaður við meiriháttar endurbætur á varanlegum rekstrarfjármunum er eignfærður þegar endurbótum er ætlað að hafa í för með sér að eignir verði hæfari til tekjuöflunar eða nýtingartími breytist. Endurbæturnar eru afskrifaðar á áætluðum endingartíma viðkomandi eigna.

Skýringar

Viðskiptakröfur

Viðskiptakröfur eru færðar á nafnverði að frádreginni niðurfærslu til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Niðurfærslan er byggð á mati á tapsáhættu gagnvart einstökum kröfum og kröfunum í heild. Kröfur sem eru endanlega tapaðar eru færðar út úr bókum stofnunarinnar.

Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir

Viðskiptaskuldir og aðrar skuldir eru skráðar eftir mati á þeim útgjöldum sem þarf til að gera upp skuldbindinguna. Skuldir sem gerast upp eftir lengri tíma en 12 mánuði, aðrar en orlofsskuldbinding, eru skráðar á núvirði áætlaðs framtíðarsjóðstreymis vegna greiðslu þeirra.

Skuldbindingar

Skuldbindingar eru framtíðarútgjöld og -skuldir í samningum sem gerðir hafa verið á reikningsskiladegi.

Skuldbindingar eru flokkaðar þannig:

- leiguskuldbinding: óuppsegjanlegar rekstrarleigugreiðslur með leigutíma umfram eitt ár
- uppsegjanlegar skuldbindingar með viðurlögum eða útgöngukostnaðarákvæðum í samningi, eru færðar á því verði sem nemur viðurlögum eða útgöngukostnaði (það er lágmarks framtíðargreiðslur)

Skuldbindingar um greiðslu vaxta af skuldum, skuldbindingar um framlög og skuldbindingar sem tengjast ráðningarsamningum starfsmanna eru ekki taldar með í samantekt um skuldbindingar.

Tengdir aðilar

Tengdir aðilar er ríkissjóður og aðrir ríkisaðilar.

Samanburðarfjárhæðir

Þar sem við á hefur samanburðarfjárhæðum verið breytt til þess að gæta samræmis við breytingu á framsetningu þessa árs.

Skýringar

2023   2022

2 Tekjufærsla fjárveitinga

Fjárveiting ársins	67.400.000	59.900.000
Tekjufærsla frestaðra tekna	569.051	572.359
	67.969.051	60.472.359

Yfirlit um fjárveitingar ársins, breytingar þeirra og stöðu í árslok:

	Rekstur	Rekstrar-tilfærslur	Fjármagns-tilfærslur	Samtals
Fjárlög að frádegnum rekstrartekjum skv. fjárlögum	64.000.000	0	0	64.000.000
Launabætur	3.400.000	0	0	3.400.000
Fjárveiting til tekna	67.400.000	0	0	67.400.000
Ráðstöfun ársins, skv. yfirliti um afkomu að frádegnum sértekjum .	(56.171.712)	0	0	(56.171.712)
Staða fjárveitinga ársins í lok árs	11.228.288	0	0	11.228.288

2023   2022

3 Framlög og ýmsar tekjur

Framlög frá öðrum en ríkissjóði og gjafir	62.242.765	25.015.268
Ýmsar tekjur	880.286	447.800
	63.123.051	25.463.068

4 Laun, launatengd gjöld og starfsmannakostnaður

Laun	62.662.573	55.104.140
Orlof, breyting	(2.385.751)	1.619.686
Launatengd gjöld	14.089.327	12.341.584
Starfsmannakostnaður	1.505.763	1.515.493
	75.871.912	70.580.903

Meðalfjöldi stöðugilda	5,9	5,5
	2023	2022

5 Annar rekstrarkostnaður

Bækur, rittföng, filmur o.fl.	362.904	251.883
Ýmis tæki og áhöld	166.276	124.184
Orkugjafar	21.428	0
Matvæli	219.900	837.593
Almennar rekstrarvörur	43.504	192.208
Vörukaup, almenn	814.012	1.405.868
Fundir, námskeið, risna	2.013.909	1.094.901
Ferðir, uppihald	17.388.081	11.364.372
Akstur	1.104.120	872.502
Sérfræðibjónusta	7.355.280	5.591.441
Innheimta, umboðs-, sölu- og þjónustugjöld	99.112	94.969
Auglýsingar og kynningarstarfsemi	67.208	77.054
Prentun, póstur, flutningar og önnur þjónusta	110.077	64.944
Funda- og ferðakostnaður, akstur og ýmis sérfræðibjónusta	28.137.787	19.160.183

Skýringar

	2023	2022			
5 Annar rekstrarkostnaður, (frh.)					
Afnotagjöld	1.844.641	1.045.849			
Leigugjöld	11.668.699	10.958.822			
Verkkaup	91.698	0			
Kostnaðarhlutdeild	0	19.419			
Tryggingar, lögboðnar	25.424	23.640			
Opinber gjöld	521.038	431.716			
Tilfærslur	324.552	0			
Leigugjöld, verkkaup, bætur, tryggingar, opinber gjöld o.fl.	14.476.052	12.479.446			
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>43.427.851</u>	<u>33.045.497</u>			
6 Afskriftir					
Áhöld, tæki og búnaður	569.051	572.359			
	<u>569.051</u>	<u>572.359</u>			
	31.12.2023	31.12.2022			
7 Tengdir aðilar					
Viðskipti við tengda aðila eru á sömu kjörum og viðskipti við ótengda aðila.					
<i>Kröfur á tengda aðila:</i>					
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	72.110.290	104.759.574			
Aðrir ríkisaðilar	0	0			
	<u>72.110.290</u>	<u>104.759.574</u>			
<i>Skuldir við tengda aðila:</i>					
Viðskiptareikningur við ríkissjóð	0	0			
Viðskiptareikningar við aðra ríkisaðila	519.817	0			
	<u>519.817</u>	<u>0</u>			
8 Varanlegir rekstrarfjármunir					
Varanlegir rekstrarfjármunir greinast þannig:					
Áhöld, tæki og búnaður	1.486.931	1.480.599			
Aðrar eignir	700.000	700.000			
	<u>2.186.931</u>	<u>2.180.599</u>			
Varanlegir rekstrarfjármunir og afskriftir greinast þannig í árslok 2023:					
	Áhöld, tæki og búnaður	Farartæki og vélar	Fasteignir	Aðrar eignir	Samtals
Staða 01.01.2023	4.547.573	0	0	700.000	5.247.573
Viðbætur á árinu	575.383	0	0	0	575.383
	<u>5.122.956</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>700.000</u>	<u>5.822.956</u>
Afskriftir 01.01.2023	3.066.974	0	0	0	3.066.974
Afskrift ársins	569.051	0	0	0	569.051
	<u>3.636.025</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.636.025</u>
Staða 31.12.2023	<u>1.486.931</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>700.000</u>	<u>2.186.931</u>

Skýringar

	31.12.2023	31.12.2022
9 Ýmsar skammtímaskuldir		
Ógreitt orlof	7.348.030	9.733.781
Önnur ógreidd gjöld	66.268.198	111.336.521
	<u>73.616.228</u>	<u>121.070.302</u>

10 Frestun tekjufærslu fjárveitinga til fjárfestinga

Ríkissjóður fjármagnar rekstur stofnunarinnar, þar með taldar fjárfestingar. Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum er í eðli sínu fyrirframgreiðsla kostnaðar sem dreift er til gjalda á notkunartíma eignarinnar í formi afskrifta. Við innfærslu eignanna eru færðar frestaðar tekjur vegna fjárveitinga til fjárfestinga sem færast til tekna á eftirstöðvum notkunartíma eignanna eða falla niður við sölu eignarinnar nema sölundvirði verði notað til endurfjárfestingar.

	31.12.2023	31.12.2022
Frestaðar tekjur vegna fjárfestingafjárveitinga	2.186.931	2.180.599
Ónotuð fjárveiting til fjárfestinga (Umframráðstafað)	<u>294.741</u>	<u>270.124</u>
	<u>2.481.672</u>	<u>2.450.723</u>

	Frestaðar tekjur vegna fjárfestinga	Fjárfestinga- fjárveiting	Samtals frestaðar tekjur
Staða 01.01.2023	2.180.599	270.124	2.450.723
Fjárfestingarfjárveiting ársins	0	600.000	600.000
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	575.383	(575.383)	0
Tekjufærsla frestaðra tekna	(569.051)	0	(569.051)
	<u>2.186.931</u>	<u>294.741</u>	<u>2.481.672</u>

Af frestuðum tekjum vegna fjárfestinga í árslok 2023 munu kr. 0,5 milljónir koma til tekna á árinu 2024.

11 Eigið fé

Yfirlit um breytingar á eiginfjárreikningum;

	31.12.2023	31.12.2022
Hrein eign		
Jöfnuður 1.1.	(13.843.449)	11.798.929
Breytingar á árslokastöðu fyrra árs samkvæmt ákvörðun fjármála- og efnahagsráðuneytisins	0	(6.896.761)
Afkoma ársins	<u>11.228.288</u>	<u>(18.745.617)</u>
Jöfnuður 31.12.	<u>(2.615.161)</u>	<u>(13.843.449)</u>

Ráðstöfun afkomu ársins og yfirfærsla eiginfjár yfir á næsta ár er háð frekari yfirferð og byggir endanleg ákvörðun á reglum sem fjármála- og efnahagsráðuneyti setur út frá 30. gr. laga um opinber fjármál í samráði við viðkomandi fagráðuneyti. Niðurstaðan verður birt í séryfirliti með ríkisreikningi.

Skýringar

12 Aðrar upplýsingar

Skuldbindandi samningar

Stofnunin hefur gert húsaleigusamning til 30 september 2029, árlegar greiðslur vegna hans eru 12,3 milljónir.

Veittar ábyrgðir

Ekki hefur verið gengist í ábyrgðir vegna þriðja aðila.

Óafturkallanleg loforð

Ekki hafa verið veitt nein óafturkallanleg loforð sem hafa áhrif á framtíðarrekstur.

Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir hafa átt sér stað eftir reikningsskiladag sem hafa áhrif á fjárhagsstöðu og upplýsingar í ársreikningi.